

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 21 sierpnia 2023 r.
(OR. en)

12391/23

AGRI 469
AGRIFIN 99
AGRIORG 96
AGRILEG 162
DELACTION 112

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 21 sierpnia 2023 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: C(2023) 5448 final

Dotyczy: ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../... z dnia 17.8.2023 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do norm handlowych dotyczących sektora owoców i warzyw, niektórych przetworów owocowych i warzywnych oraz sektora bananów oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 1666/1999 oraz rozporządzenia wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 i (UE) nr 1333/2011

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument C(2023) 5448 final.

Zał.: C(2023) 5448 final

Bruksela, dnia 17.8.2023 r.
C(2023) 5448 final

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../...

z dnia 17.8.2023 r.

**uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013
w odniesieniu do norm handlowych dotyczących sektora owoców i warzyw, niektórych
przetworów owocowych i warzywnych oraz sektora bananów oraz uchylające
rozporządzenie Komisji (WE) nr 1666/1999 oraz rozporządzenia wykonawcze Komisji
(UE) nr 543/2011 i (UE) nr 1333/2011**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST AKTU DELEGOWANEGO

Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych („rozporządzenie o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych”) ustanowiono przepisy dotyczące norm handlowych w sektorze owoców i warzyw oraz w sektorze bananów. Rozporządzenie to upoważnia również Komisję do przyjmowania aktów delegowanych w sprawie norm handlowych dla tych sektorów.

Celem niniejszego aktu delegowanego jest dostosowanie istniejących rozporządzeń Komisji w sprawie norm handlowych dotyczących owoców i warzyw oraz bananów do uprawnień przewidzianych w rozporządzeniu o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych, które opierają się na ramach prawnych w zakresie uprawnień, wprowadzonych Traktatem z Lizbony. Uprawnienia te obejmują częściowo uprawnienia delegowane, a częściowo uprawnienia wykonawcze. Należy zatem uchylić rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1333/2011 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1666/1999 i zastąpić je aktem delegowanym i wykonawczym zgodnie z art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Innym celem niniejszego aktu delegowanego jest dostosowanie do celów strategii „Od pola do stołu”, w szczególności w odniesieniu do większej ilości informacji dla konsumentów i ograniczenia marnotrawienia żywności. Jest to również okazja do unowocześnienia i uproszczenia przepisów poprzez połączenie przepisów dotyczących owoców i warzyw z przepisami dotyczącymi bananów i winogron suszonych oraz do usunięcia nieaktualnych przepisów.

Ponadto niniejszy akt delegowany zmienia obowiązujące normy handlowe zgodnie z szeregiem zmian, które wprowadzono w normach jakości Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ). W szczególności, aby uniknąć niepotrzebnych barier w handlu, do norm EKG ONZ należy dostosować szczegółowe normy dotyczące truskawek.

Przyjęcie niniejszego aktu delegowanego nie pociąga za sobą skutków finansowych.

2. KONSULTACJE PRZEPROWADZONE PRZED PRZYJĘCIEM AKTU

Konsultacje z udziałem ekspertów ze wszystkich 27 państw członkowskich przeprowadzono w ramach grupy ekspertów ds. rynków rolnych ustanowionej na mocy rozporządzenia o wspólnej organizacji rynków rolnych, w szczególności w ramach grupy ekspertów ds. aspektów objętych rozporządzeniem o jednolitej wspólnej organizacji rynku – produkty ogrodnicze; konsultacje te odbyły się 23 września 2022 r., 26 października 2022 r., 22 listopada 2022 r., 24 stycznia 2023 r. i 24 marca 2023 r.

Podczas posiedzeń grupy służby Komisji przedstawiły zmienione wersje tekstów, uwzględniające uwagi i komentarze zgłoszone podczas poszczególnych spotkań lub przesłane służbom Komisji na piśmie. Eksperti Parlamentu Europejskiego mogli uczestniczyć w tych posiedzeniach w charakterze obserwatorów.

Zainteresowane strony miały możliwość dokonania oceny różnych wersji projektu rozporządzenia delegowanego, ponieważ wersje te zostały udostępnione w rejestrze grup ekspertów Komisji. Uwagi otrzymane tą drogą zostały w miarę możliwości uwzględnione.

Ponadto pewne uwagi wpłynęły i zostały uwzględnione podczas ogólnych konsultacji społecznych przeprowadzonych w dniach 21 kwietnia–19 maja 2023 r. w związku

z opublikowaniem projektu rozporządzenia delegowanego na portalu poświęconym lepszemu stanowiению prawa.

Informacje zwrotne otrzymano od 41 zainteresowanych stron reprezentujących przedsiębiorstwa, stowarzyszenia przedsiębiorców, organizacje pozarządowe i związki zawodowe. Większość informacji zwrotnych pochodzi z dwóch państw członkowskich (66 %). Informacje te w większości dotyczą obowiązku podawania na etykiecie państwa pochodzenia. W szeregu uwag (w większości od handlowców i przetwórców z jednego państwa członkowskiego) opisano problemy wynikające z przepisów dotyczących produktów czwartej kategorii, podkreślając koszty i potrzebę dostosowania się podmiotów gospodarczych. Autorzy tych uwag nie wzięli jednak pod uwagę faktu, że w odniesieniu do czwartej kategorii obowiązek wskazania państwa pochodzenia został wprowadzony w obowiązującym rozporządzeniu (UE) nr 543/2011, a projekt rozporządzenia delegowanego jedynie zwiększa jasność odpowiednich przepisów prawnych i definicji produktów, zgodnie z wnioskami państw członkowskich. W większości z tych informacji zwrotnych pojawił się argument, że nowe sformułowanie uniemożliwia wykorzystywanie owoców i warzyw niezgodnych z normami handlowymi, co wiąże się z ryzykiem zwiększenia marnotrawienia żywności. W niektórych informacjach zwrotnych, zwłaszcza nadesłanych przez stowarzyszenia producentów i konsumentów, z zadowoleniem przyjęto obowiązek wskazania państwa pochodzenia, a nawet postulowano jego dalsze rozszerzenie, aby zapewnić konsumentom wystarczającą ilość informacji. Komisja uważa, że projekt zapewnia adekwatny kompromis między potrzebą dokonywania przez konsumentów wystarczająco świadomych wyborów a problemami, przed którymi stoją niektóre podmioty gospodarcze. Aby złagodzić te problemy, w projekcie przewidziano wystarczająco długi okres poprzedzający rozpoczęcie stosowania nowych przepisów (1 stycznia 2025 r.). Ponadto, w związku z uwagami na temat ryzyka marnotrawienia żywności, projekt został zmieniony w celu wyjaśnienia, że do produktów czwartej kategorii można stosować uproszczone zasady dotyczące mieszanek różnych produktów i gatunków produktów oraz w celu zwolnienia świeżych produktów wykorzystywanych w tego rodzaju mieszankach z obowiązku zgodności z normami handlowymi. Wyjaśniono również, że produkty czwartej kategorii nie podlegają żadnej innej ogólnej lub szczegółowej normie handlowej, z wyjątkiem oznaczania pochodzenia. Inne informacje zwrotne od organizacji charytatywnych dotyczyły zwolnienia z normy handlowej owoców i warzyw przekazywanych nieodpłatnie. Wniosek przewiduje już zwolnienie z większości wymogów, z wyjątkiem kilku elementów, które mają zagwarantować, aby jakość przekazywanych produktów nie była zbyt niska. Kolejna zmiana wprowadzona po otrzymaniu pewnych informacji zwrotnych dotyczy dalszego uproszczenia normy handlowej dla bananów produkowanych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania.

Powiadomiono także partnerów z WTO.

3. ASPEKTY PRAWNE AKTU DELEGOWANEGO

Podstawą niniejszego aktu delegowanego są art. 75 ust. 2, art. 76 ust. 4 i art. 89 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

Akt delegowany uzupełnia rozporządzenie o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych poprzez połączenie i zmianę przepisów dotyczących norm handlowych zawartych obecnie w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 543/2011, rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1333/2011 i rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1666/1999, dostosowanie tych przepisów do strategii „Od pola do stołu” oraz zmianę szczegółowej normy handlowej dla truskawek, a także uchyla rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011,

rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1333/2011 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1666/1999.

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) .../...

z dnia 17.8.2023 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do norm handlowych dotyczących sektora owoców i warzyw, niektórych przetworów owocowych i warzywnych oraz sektora bananów oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 1666/1999 oraz rozporządzenia wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 i (UE) nr 1333/2011

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007¹, w szczególności jego art. 75 ust. 2, art. 76 ust. 4 i art. 89,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013 ustanowiono wspólną organizację rynków rolnych, która obejmuje m.in. sektor owoców i warzyw, sektor przetworów owocowych i warzywnych oraz sektor bananów. Rozporządzenie to upoważnia również Komisję do przyjmowania aktów delegowanych i wykonawczych w sprawie norm handlowych dotyczących tych sektorów lub produktów.
- (2) Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 543/2011² ustanowiono szczegółowe zasady w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw poprzez ustanowienie norm handlowych dla wszystkich świeżych owoców i warzyw oraz szczegółowych przepisów dotyczących kontroli zgodności z tymi normami handlowymi. Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1333/2011³ ustanowiono normy handlowe dotyczące bananów, zasady weryfikacji zgodności z tymi normami handlowymi i wymogi dotyczące powiadomień w sektorze bananów. Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1666/1999⁴ ustanowiono szczegółowe zasady w odniesieniu do minimalnych cech handlowych niektórych odmian suszonych winogron. Rozporządzenia te przyjęto na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1234/2007⁵.

¹ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

² Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw (Dz.U. L 157 z 15.6.2011, s. 1).

³ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1333/2011 z dnia 19 grudnia 2011 r. ustanawiające normy handlowe dotyczące bananów, zasady weryfikacji zgodności z tymi normami handlowymi i wymogi dotyczące powiadomień w sektorze bananów (Dz.U. L 336 z 20.12.2011, s. 23).

⁴ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1666/1999 z dnia 28 lipca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/96 w odniesieniu do minimalnych cech handlowych niektórych odmian suszonych winogron (Dz.U. L 197 z 29.7.1999, s. 32).

⁵ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku) (Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1).

Rozporządzenie (WE) nr 1234/2007 zostało następnie zastąpione rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013, które zawiera uprawnienia opierające się na ramach prawnych dotyczących uprawnień wprowadzonych Traktatem z Lizbony.

- (3) Aby zharmonizować i uprościć przepisy dotyczące norm handlowych, kontroli zgodności i powiadomień dotyczących wyżej wymienionych sektorów, uwzględnić zmiany niezbędne w świetle doświadczeń oraz dostosować przepisy do uprawnień przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013, należy je połączyć w jeden zestaw przepisów zawarty w rozporządzeniu delegowanym i rozporządzeniu wykonawczym oraz uchylić rozporządzenie (WE) nr 1666/1999 i rozporządzenia wykonawcze (UE) nr 543/2011 i (UE) nr 1333/2011.
- (4) W art. 75 ust. 1 lit. b), c) i d) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 uprawniono Komisję do wprowadzenia norm handlowych odpowiednio dla owoców i warzyw, przetworzonych produktów z owoców i warzyw oraz dla bananów. Zgodnie z art. 76 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 owoce i warzywa, które mają zostać sprzedane konsumentowi jako produkty świeże, mogą być wprowadzane do obrotu tylko, jeżeli mają solidną i właściwą jakość handlową oraz jeżeli wskazano państwo pochodzenia. Aby zapewnić zharmonizowane wykonanie wymienionego przepisu, należy szczegółowo określić i ustanowić ogólną normę handlową dla wszystkich świeżych owoców i warzyw.
- (5) Należy utrzymać szczegółowe normy handlowe w odniesieniu do owoców i warzyw, do których stosuje się art. 76 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, ze względu na ocenę ich znaczenia, i w szczególności uwzględnić produkty, które nadal są przedmiotem największego obrotu pod względem wartości, jak wynika z danych zawartych w referencyjnej bazie danych Eurostatu Comext, zawierającej szczegółowe statystyki na temat międzynarodowego handlu towarami.
- (6) Przetwory owocowe i warzywne oraz dojrzewające banany nie są objęte art. 76 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ani szczegółową normą handlową. Oznaczenie pochodzenia jest jednak istotne i konieczne z punktu widzenia konsumentów w kontekście komunikatu Komisji z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowanego „Strategia »od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego”⁶ (strategia „Od pola do stołu”), a także ma na celu umożliwienie konsumentom dokonywania świadomych i zrównoważonych wyborów żywieniowych i w związku z tym powinno być obowiązkowe również w przypadku takich produktów przeznaczonych do bezpośredniego spożycia po przejściu prostych operacji, takich jak suszenie lub dojrzewanie.
- (7) Biorąc pod uwagę szeroką gamę odmian bananów wprowadzanych do obrotu w Unii oraz praktyk handlowych, należy utrzymać minimalne normy dla niedojrzałych zielonych bananów. Należy jednak dostosować normę handlową dotyczącą bananów do Kodeksu Żywnościowego i rozszerzyć ją na większą liczbę odmian, aby uniknąć niepotrzebnych barier w handlu. W celu ograniczenia marnotrawienia żywności i strat żywności w kontekście strategii „Od pola do stołu”, w szczególności poprzez zwiększenie elastyczności porcjowania, należy usunąć wymóg dotyczący minimum czterech paluszków w ręczce lub kiści, określony w Kodeksie Żywnościowym. W świetle zamierzonych celów należy zezwolić państwom członkowskim produkującym banany na stosowanie norm krajowych na ich terytorium w odniesieniu

⁶ COM(2020) 381 final.

do ich własnej produkcji, pod warunkiem że przepisy te nie są sprzeczne z normami unijnymi i nie utrudniają swobodnego obrotu bananami w Unii.

- (8) Należy wziąć pod uwagę fakt, że warunki produkcji na Maderze, Azorach, w Algarve, na Wyspach Kanaryjskich, na Krecie, w Lakonii i na Cyprze są utrudnione ze względu na warunki klimatyczne. W związku z tym zdarza się, że banany produkowane na tych obszarach geograficznych nie rozwijają się do minimalnej długości określonej w normie międzynarodowej. W takich przypadkach takie banany powinny być dopuszczone do obrotu.
- (9) Aby zapobiec niepotrzebnym barierom handlowym, w przypadku gdy należy wprowadzić szczegółowe normy handlowe dla poszczególnych produktów, normy te powinny być zgodne z normami przyjętymi przez Europejską Komisję Gospodarczą Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG/ONZ). W przypadku gdy nie przyjęto szczegółowej normy handlowej na szczeblu Unii, produkty uznaje się za zgodne z ogólną normą handlową, jeżeli posiadacz jest w stanie wykazać zgodność tych produktów z odpowiednią normą EKG/ONZ.
- (10) Aby uwzględnić strategię „Od pola do stołu” i interesy konsumentów, normy handlowe dla wszystkich sektorów objętych niniejszym rozporządzeniem powinny utrzymać wymogi wysokiej jakości zgodnie z konsensusem międzynarodowym i jednocześnie zachęcać do alternatywnych zastosowań w celu uniknięcia strat i marnotrawienia żywności w przypadku braku zgodności z normą. Powinno to dotyczyć wszystkich produktów, które nie spełniają wymogów klasy II norm handlowych EKG ONZ, ale są nadal jadalne. W związku z tym należy przewidzieć zwolnienia ze stosowania norm handlowych w przypadku niektórych produktów przeznaczonych do przetworzenia lub sprzedawanych przez producenta bezpośrednio konsumentom.
- (11) Niektóre produkty z owoców i warzyw mogą posiadać cechy, które nie są zgodne z obowiązującymi normami handlowymi. Niemniej tradycyjna uprawa i lokalna konsumpcja tych produktów może być dobrze ugruntowana. Aby zagwarantować możliwość wprowadzania do obrotu na miejscu produktów uznanych za zdatne do spożycia przez społeczności lokalne, ale niezgodnych z unijnymi normami handlowymi, produkty te powinny być zwolnione z unijnych norm handlowych, chyba że zwolnienie to może uniemożliwić lub zakłócić konkurencję na znacznej części rynku wewnętrznego lub zagrozić swobodnemu handlowi lub osiągnięciu któregośkolwiek z celów określonych w art. 39 Traktatu.
- (12) W przypadku kilku produktów z owoców i warzyw można odstąpić od norm handlowych w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych zarówno dla handlowców, jak i dla organów przeprowadzających kontrole zgodnie z art. 76 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Niemniej jednak oznaczanie pochodzenia jest konieczne z punktu widzenia konsumentów i zgodne z kierunkami polityki strategii „Od pola do stołu” w celu zapewnienia konsumentom większej ilości informacji, dlatego, aby umożliwić konsumentom dokonywanie bardziej świadomych wyborów, w przypadku takich produktów oznaczanie państwa pochodzenia powinno być obowiązkowe.
- (13) Należy uprościć normy handlowe odnoszące się do produktów przeznaczonych na darowizny, aby zmniejszyć obciążenie administracyjne podmiotów gospodarczych, nie obniżając jakości. O ile produkt jest wyraźnie oznakowany w celu poinformowania, że jest przeznaczony na darowizny, inne rodzaje oznakowania powinny być opcjonalne.

W celu ochrony beneficjenta darowizny produkt taki powinien być jednak zgodny z ogólną normą handlową dotyczącą jakości.

- (14) Aby zapewnić prawidłowe i skuteczne przeprowadzanie kontroli, faktury i dokumenty towarzyszące, inne niż przeznaczone dla konsumentów, powinny zawierać określone podstawowe informacje zawarte w normach handlowych.
- (15) Szczegółowe informacje wymagane zgodnie z normami handlowymi powinny być wyraźnie widoczne na opakowaniu lub etykiecie. Aby zapobiec oszustwom i wprowadzaniu konsumentów w błąd, należy zapewnić konsumentom dostęp do szczegółowych informacji wymaganych zgodnie z normami handlowymi zanim dokonają zakupu; dotyczy to także sprzedaży na odległość, która – jak pokazuje doświadczenie – stwarza ryzyko oszustw i pozbawienia konsumentów ochrony zapewnianej przez normy.
- (16) Aby uniknąć wprowadzania konsumentów w błąd w odniesieniu do klasy, szczegółowe informacje wymagane na etapie sprzedaży detalicznej nie powinny zawierać takich określeń jak „najwyższa jakość”, „premium” lub podobnych sformułowań, które nie są uregulowane jako określenia rzeczywistej jakości produktu; nie wyklucza to możliwości podania innych informacji, takich jak „transport lotniczy” lub podobnych informacji faktycznych, które nie wprowadzają konsumenta w błąd.
- (17) Aby uniknąć wprowadzania konsumentów w błąd co do pochodzenia produktów, oznaczenie państwa pochodzenia powinno być lepiej widoczne niż oznaczenie państwa, w którym produkt zapakowano.
- (18) W odpowiedzi na zapotrzebowanie niektórych konsumentów coraz powszechniejsze na rynku stają się opakowania zawierające mieszanki różnych produktów lub gatunków produktów objętych niniejszym rozporządzeniem. Uczciwe praktyki handlowe wymagają, aby produkty lub gatunki produktów sprzedawane w tym samym opakowaniu charakteryzowały się jednorodną jakością. W przypadku produktów, w odniesieniu do których nie zostały przyjęte normy unijne, można to zapewnić przez odwołanie się do przepisów ogólnych. Należy zatem ustanowić wymogi w zakresie etykietowania mieszanek różnych produktów lub gatunków produktów w tym samym opakowaniu. Wspomniane wymogi powinny być mniej rygorystyczne niż te ustanowione w normach handlowych, ponieważ etykietowanie mieszanek jest bardziej uciążliwe, a stosowanie rygorystycznych wymogów może utrudniać wprowadzanie tych produktów do obrotu.
- (19) Przywóz owoców i warzyw z państw trzecich powinien odpowiadać normom handlowym lub normom im równoważnym. W związku z tym należy określić warunki, na jakich można uznać, że produkty przywożone do Unii mają równoważny poziom zgodności z unijnymi normami handlowymi.
- (20) Aby dać podmiotom gospodarczym i administracjom krajowym wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się do zmian wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem, niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie od dnia 1 stycznia 2025 r.
- (21) Biorąc pod uwagę istotny związek między uprawnieniami zawartymi w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do przepisów dotyczących norm handlowych, minimalnych wymogów jakościowych dla produktów sektora owoców i warzyw oraz zgodności przywożonych produktów z unijnymi normami handlowymi, należy ustanowić te przepisy w tym samym akcie delegowanym,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Przepisy wstępne

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy uzupełniające rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do norm handlowych, o których mowa w art. 75 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia, minimalnych wymogów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów sektora owoców i warzyw przeznaczonych do sprzedaży jako produkty świeże, o których mowa w art. 76 tego rozporządzenia, oraz zgodności przywożonych produktów z unijnymi normami handlowymi, o których mowa w art. 89 tego rozporządzenia.
2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do następujących sektorów i produktów:
 - a) sektor owoców i warzyw, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. i) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;
 - b) owoce suszone objęte kodami CN 0804 20 90, 0806 20 i ex 0813 wymienione w części X załącznika I do wyżej wymienionego rozporządzenia;
 - c) banany objęte kodem CN 0803 90 10, wymienione w części XI załącznika I do wyżej wymienionego rozporządzenia.
3. Do celów niniejszego rozporządzenia państwo pochodzenia produktu ustala się zgodnie z art. 60 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013⁷.

ROZDZIAŁ II

Normy handlowe

Artykuł 2

Ogólna norma handlowa dotycząca owoców i warzyw, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a)

1. Ogólną normę handlową dotyczącą owoców i warzyw, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a), stanowią wymogi określone w art. 76 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

Owoce i warzywa, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a), są zgodne z tą ogólną normą handlową, chyba że podlegają szczegółowej normie handlowej.

Szczegóły ogólnej normy handlowej określone są w części A załącznika I do niniejszego rozporządzenia.
2. Jeżeli posiadacz owoców i warzyw, o których mowa w ust. 1, jest w stanie wykazać zgodność produktów z dowolnymi mającymi zastosowanie normami przyjętymi

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

przez Europejską Komisję Gospodarczą Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG/ONZ), wspomniane produkty uznaje się za zgodne z ogólną normą handlową, o której mowa w ust. 1.

3. Do celów niniejszego artykułu „posiadacz” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która fizycznie posiada dane produkty lub wystawia je na sprzedaż na odległość lub za pomocą dowolnych środków cyfrowych.

Artykuł 3

Oznaczanie pochodzenia niektórych przetworów owocowych i warzywnych oraz dojrzewających bananów

Następujące produkty opatrzone są oznaczeniem państwa pochodzenia:

- a) owoce suszone objęte kodem CN ex 0813, zgodne z definicją w części X załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;
- b) figi suszone objęte kodem CN 0804 20 90;
- c) winogrona suszone objęte kodem CN 0806 20;
- d) dojrzewające banany objęte kodem CN 0803 90 10 i będące efektem dojrzewania na terytorium Unii.

Artykuł 4

Szczegółowe normy handlowe dotyczące owoców i warzyw oraz bananów

1. Następujące produkty lub sektory są zgodne ze szczegółowymi normami handlowymi określonymi w części B załącznika I:

- a) jabłka;
- b) owoce cytrusowe;
- c) owoce kiwi;
- d) sałata, endywia o liściach kędzierzawych i endywia o liściach szerokich;
- e) brzoskwinie i nektaryny;
- f) gruszki;
- g) truskawki;
- h) papryka słodka;
- i) winogrona stołowe;
- j) pomidory;
- k) banany.

2. Do celów ust. 1 lit. k) zastosowanie mają poniższe warunki:

- a) szczegółową normę handlową dla sektora bananów określono w załączniku I część B część 11 w odniesieniu do bananów odmian wymienionych w dodatku do tego załącznika, z wyjątkiem bananów przeznaczonych do przetworzenia. Powyższą normę handlową stosuje się do bananów pochodzących z państw trzecich na etapie dopuszczenia do obrotu, bananów pochodzących z Unii na etapie ich pierwszego wyładunku w Unii oraz świeżych bananów

dostarczanych konsumentowi w regionie produkcji na etapie opuszczania pakowni.

- b) szczegółowa norma handlowa, o której mowa w lit. a), nie wpływa na zastosowanie na późniejszych etapach obrotu przepisów krajowych, które:
- (i) nie utrudniają swobodnego obrotu bananami pochodzącymi z państw trzecich oraz z pozostałych regionów Unii, i są zgodne z normą handlową, o której mowa w akapicie pierwszym; oraz
 - (ii) nie są niezgodne z normą handlową, o której mowa w akapicie pierwszym.

Artykuł 5

Wyjątki od stosowania norm handlowych i zwolnienia z ich stosowania

1. W drodze odstępstwa od art. 76 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013:
- a) nie jest wymagane przestrzeganie norm handlowych w odniesieniu do następujących produktów:
- (i) produkty wyraźnie oznakowane określeniami „przeznaczone do przetworzenia” lub „przeznaczone na paszę dla zwierząt” lub innym równoznacznym sformułowaniem, które są:
 - przeznaczone na potrzeby przetwórstwa przemysłowego lub
 - przeznaczone do sprzedaży detalicznej konsumentom na ich własny użytek i przeznaczone do przetworzenia przez tych konsumentów lub
 - przeznaczone do przygotowania produktów, o których mowa w lit. b) pkt (xvii) niniejszego ustępu lub
 - przeznaczone na paszę dla zwierząt lub do innych celów nieżywnościowych;
 - (ii) produkty sprzedawane przez producenta bezpośrednio konsumentom na własny użytek w ich gospodarstwie lub na danym obszarze produkcyjnym określonym przez właściwy organ:
 - na lokalnym rynku w miejscu zastrzeżonym wyłącznie dla producentów lub
 - w drodze dostawy bezpośredniej.
 - (iii) produkty wprowadzane do obrotu jako kiełki jadalne, uzyskane w wyniku kiełkowania nasion roślin zaklasyfikowanych jako owoce i warzywa wymienione w wykazie w części IX załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;
 - (iv) produkty z określonego regionu sprzedawane w handlu detalicznym w danym regionie w przypadku ugruntowanej tradycyjnej konsumpcji lokalnej lub w wyjątkowych i należyście uzasadnionych przypadkach, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 4 niniejszego artykułu;
- b) nie jest wymagane przestrzeganie norm handlowych w odniesieniu do następujących produktów, z wyjątkiem oznaczenia państwa pochodzenia, jak określono w art. 76 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013:

- (i) grzyby nieuprawne objęte kodami CN ex 0709 51 do ex 0709 56 i 0709 59;
 - (ii) kapary objęte kodem CN 0709 99 40;
 - (iii) migdały gorzkie objęte kodem CN 0802 11 10;
 - (iv) migdały bez łupin objęte kodem CN 0802 12;
 - (v) orzechy leszczyny bez łupin objęte kodem CN 0802 22;
 - (vi) orzechy włoskie bez łupin objęte kodem CN 0802 32;
 - (vii) pistacje bez łupin objęte kodem CN 0802 52;
 - (viii) orzechy makadamia bez łupin objęte kodem CN 0802 62;
 - (ix) orzechy sosny objęte kodem CN 0802 92;
 - (x) pecan objęte kodem CN 0802 99 10;
 - (xi) pozostałe orzechy objęte kodem CN 0802 99 90;
 - (xii) plantany suszone objęte kodem CN 0803 10 90;
 - (xiii) owoce cytrusowe suszone objęte kodem CN 0805;
 - (xiv) mieszanki z orzechów tropikalnych objęte kodem 0813 50 31,
 - (xv) mieszanki z pozostałych orzechów objęte kodem 0813 50 39;
 - (xvi) szafran objęty kodem CN 0910 20;
 - (xvii) produkty sklasyfikowane jako owoce i warzywa i wymienione w części IX załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, poddane jakiejkolwiek obróbce wykraczającej poza zakres przycinania wskazany w mającej zastosowanie normie szczegółowej EKG ONZ lub które nie są nienaruszone w rozumieniu ogólnej normy handlowej i są gotowe do bezpośredniego spożycia w stanie świeżym lub gotowanym.
- c) w przypadku darowizny innej niż bezpłatna dystrybucja objęta porozumieniami i decyzjami, o których mowa w art. 222 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 lub wspierana w ramach programów operacyjnych na podstawie art. 52 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115⁸, produkty objęte niniejszym rozporządzeniem muszą być zgodne z ogólną normą handlową, z wyjątkiem przepisów dotyczących oznakowania, pod warunkiem że są wyraźnie oznakowane słowami „przeznaczone na darowiznę” lub równoważnym oznakowaniem.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 76 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 nie wymaga się, aby następujące produkty były zgodne z normami handlowymi na danym obszarze produkcji określonym przez dane państwo członkowskie, w tym w przypadku gdy ten obszar produkcji jest obszarem transnarodowym określonym przez zainteresowane państwa członkowskie:

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1).

- a) produkty sprzedane lub dostarczone przez producenta do punktów przygotowania i pakowania lub do magazynów lub wysłane z jego gospodarstwa do tego rodzaju punktów;
 - b) produkty wysłane z magazynów do punktów przygotowania i pakowania;
 - c) produkty pochodzenia unijnego, które nie spełniają norm handlowych określonych w niniejszym rozporządzeniu ze względu na „siłę wyższą”⁹, która umożliwia państwom członkowskim podjęcie decyzji, że produkty te mogą być wprowadzane do obrotu na ich terytorium na warunkach przez nie określonych.
3. W celu zastosowania odstępstw przewidzianych w ust. 1 lit. a) pkt (i) i (ii) oraz w lit. c) i ust. 2 handlowcy przedstawiają właściwemu organowi państwa członkowskiego dowody, że produkty objęte tymi odstępstwami spełniają warunki określone w tych ustępach, w szczególności w odniesieniu do ich zamierzonego zastosowania.
 4. Handlowcy mogą stosować odstępstwo przewidziane w ust. 1 lit. a) pkt (iv), jeżeli państwa członkowskie przyjęły wcześniej przepisy umożliwiające zwolnienie takich produktów. Przepisy takie nie mogą uniemożliwiać lub zakłócać konkurencji na znacznej części rynku wewnętrznego, zagrażać swobodnemu handlowi lub osiągnięciu któregośkolwiek z celów określonych w art. 39 Traktatu. Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję o przepisach, które przyjęły w tym zakresie. Komisja informuje pozostałe państwa członkowskie o każdym powiadomieniu o takich przepisach.
 5. Powiadomienia, o których mowa w ust. 2 lit. c) i w ust. 4, przekazywane są zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2017/1183¹⁰.

Artykuł 6

Szczegółowe informacje w całym łańcuchu dostaw

1. Szczegółowe informacje wymagane na podstawie przepisów dotyczących oznakowania ustanowionych w załączniku I są przedstawione czytelnie w widocznym miejscu na jednej stronie opakowania w formie nieusuwalnego nadruku umieszczonego bezpośrednio na opakowaniu albo na etykiecie, która stanowi integralną część opakowania lub jest trwale do niego przymocowana, i nie wprowadzają w błąd.
2. W przypadku towarów wysyłanych luzem lub ładowanych bezpośrednio na środek transportu, szczegółowe informacje, o których mowa w ust. 1, są zamieszczane w dokumencie towarzyszącym lub w dokumencie umieszczonym w widocznym miejscu w środku transportu.
3. W przypadku umów zawieranych na odległość w rozumieniu art. 2 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE¹¹ szczegółowe informacje, w tym

⁹ Zawiadomienie Komisji C(88)1696 dotyczące „siły wyższej” w europejskim prawie rolnym (Dz.U. C 259 z 6.10.1988, s. 10).

¹⁰ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/1183 z dnia 20 kwietnia 2017 r. uzupełniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 i (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do powiadamiania Komisji o informacjach i dokumentach (Dz.U. L 171 z 4.7.2017, s. 100).

dane dotyczące pojedynczego państwa pochodzenia produktu, który jest faktycznie oferowany do sprzedaży, są dostępne przed dokonaniem zakupu.

4. Faktury i dokumenty towarzyszące, z wyjątkiem rachunków przeznaczonych dla konsumentów, wskazują nazwę oraz państwo pochodzenia produktu oraz, w stosownych przypadkach, klasę, odmianę lub typ handlowy, o ile jest to przewidziane w szczegółowej normie handlowej, lub informują, że produkt jest przeznaczony do przetworzenia.
5. Możliwość etykietowania pochodzenia regionalnego lub lokalnego, o którym mowa w załączniku I część B, pozostaje bez uszczerbku dla ochrony przyznanej niektórym oznaczeniom geograficznym na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012¹².

Artykuł 7

Szczegółowe informacje na etapie sprzedaży detalicznej

1. Na etapie sprzedaży detalicznej szczegółowe informacje wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia są czytelne i dobrze widoczne. Produkty mogą być wystawione na sprzedaż, pod warunkiem że detalista umieści w widocznym miejscu w pobliżu produktu czytelne, szczegółowe informacje dotyczące państwa pochodzenia oraz, w stosownych przypadkach, klasy produktu, jego wielkości, odmiany lub typu handlowego w sposób pozwalający uniknąć wprowadzenia konsumenta w błąd.

Uwzględnianie dodatkowych określeń sugerujących lepszą/wyższą jakość jest zabronione. W szczególności etykieta nie może zawierać żadnego określenia jakości, z wyjątkiem informacji określonych w wymogu dotyczącym oznakowania określonym w załączniku I.

W przypadku wskazania państwa, w którym znajduje się pakujący lub wysyłający, lub gdy wskazana odmiana przywołuje miejsce, litery, którymi zapisuje się państwo pochodzenia, są większe i bardziej widoczne niż litery, którymi zapisuje się państwo, w którym znajduje się pakujący i/lub wysyłający oraz odmianę, jeżeli są różne.

2. W przypadku produktów, które są opakowane w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011¹³, oprócz wszystkich informacji wymaganych na mocy norm handlowych, masę netto podaje się zgodnie z przepisami określonymi w powyższym rozporządzeniu.

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 1).

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18).

Artykuł 8
Mieszanki

1. Można wprowadzać do obrotu opakowania o masie netto nie większej niż 10 kg, zawierające mieszanki różnych produktów lub gatunków produktów objętych niniejszym rozporządzeniem, pod warunkiem że:
 - a) produkty lub gatunki produktów są jednakowej jakości i każdy z nich spełnia wymagania odpowiedniej szczegółowej normy handlowej lub – w przypadku, gdy dla danego produktu szczegółowa norma handlowa nie istnieje – mające zastosowanie wymagania ogólnej normy handlowej;
 - b) opakowanie jest etykietowane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i mającymi zastosowanie przepisami rozporządzenia (UE) nr 1169/2011; oraz
 - c) mieszanka różnych produktów nie powoduje wprowadzania konsumenta w błąd.
2. Wymogi ust. 1 lit. a) nie mają zastosowania do produktów wchodzących w skład mieszanki, które nie są produktami sektorów owoców i warzyw, owoców suszonych ani bananów, o których mowa w art. 1.
3. Jeżeli produkty wchodzące w skład mieszanki różnych produktów lub gatunków produktów objętych niniejszym rozporządzeniem pochodzą z więcej niż jednego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, nazwy państw pochodzenia można zastąpić odpowiednio jednym z poniższych określeń:
 - a) „UE”;
 - b) „spoza UE”;
 - c) „UE i spoza UE”.

ROZDZIAŁ III

Normy handlowe dotyczące produktów przywożonych

Artykuł 9

Warunki uznawania produktów przywożonych za posiadające równoważny poziom zgodności

1. W odniesieniu do sektora, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a), na wniosek państwa trzeciego Komisja może zatwierdzić kontrole zgodności z normami handlowymi przeprowadzane przez to państwo trzecie przed przywozem do Unii.
2. Zatwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, może zostać udzielone państwom trzecim, w których spełniane są unijne normy handlowe lub przynajmniej normy równoważne, w przypadku produktów wywożonych do Unii zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/xxxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić numer C(2023) 5449]¹⁴.

¹⁴ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/xxxx z dnia [...] r. ustanawiające przepisy dotyczące kontroli zgodności z normami handlowymi w odniesieniu do sektora owoców i warzyw, niektórych przetworów owocowych i warzywnych oraz sektora bananów (Dz.U. L [...] z [...], s. [...]) [Urząd Publikacji: proszę wstawić numer C(2023) 5449].

3. Zatwierdzenie ma zastosowanie jedynie do produktów pochodzących z danego kraju trzeciego i może być ograniczone do niektórych produktów.
4. W celu uzyskania zatwierdzenia, o którym mowa w ust. 1, organy kontrolne państw trzecich odpowiedzialne za kontrole zgodności z normami handlowymi muszą:
 - a) być organami urzędowymi lub organami oficjalnie uznanymi przez właściwy organ państwa trzeciego;
 - a) zapewniać wystarczające gwarancje i dysponować niezbędnym personelem, wyposażeniem i obiektami do przeprowadzania kontroli zgodnie z metodami, o których mowa w art. 10 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/xxxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić numer C(2023) 5449*] lub metodami równoważnymi.

ROZDZIAŁ IV

Przepisy końcowe

Artykuł 10 Uchylenia

Rozporządzenie (UE) nr 543/2011 oraz rozporządzenia wykonawcze (UE) nr 1333/2011 i (WE) nr 1666/1999 tracą moc.

Odesłania do uchylonych rozporządzeń odczytuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia i do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/xxxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić numer C(2023) 5449*], w zależności od przypadku oraz zgodnie z tabelą korelacji znajdującą się w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 11 Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2025 r., z wyjątkiem art. 5 ust. 1 lit. c), który stosuje się od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 17.8.2023 r.

*W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN*